

# LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI JA RAPORTIN KIRJOITTAMINEN

- 1. Objektivismi ja relativismi
- 2. Kommunikatiivinen ja pragmaattinen validiteetti
- 3. Luotettavuuden ulottuvuudet
- 4. Vakuuttavuuden osoittamisen keinot
- 5. Raportoinnin kysymyksiä

# OBJEKTIVISMI JA RELATIVISMI 1

## Objektivismi

- Käsitys havainnoijasta riippumattomasta todellisuudesta.
  - Havaintojen pätevyys voidaan päätellä algoritmisin keinoin.
- > Perinteinen käsitys validiteetista  
= vastaavuus ulkoisiin kriteereihin.

# OBJEKTIVISMI JA RELATIVISMI 2

## Relativismi

- Todellisuuden kuvaus riippuvainen havainnoijasta (konstruktivismi).
- Havaintojen (lue: konstruktoiden) pätevyyttä ei voida todeta algoritmisesti.
- Kysymystä todenperäisyydestä voidaan lähestyä keskustelun kautta
  - > konsensuaalinen validiteetti

# KOMMUNIKATIIVINEN JA PRAGMAATTINEN VALIDITEETTI 1

---

## Kommunikatiivinen validiteetti

- Tutkijan analyysin ja tulkintojen koetteleminen keskustelujen kautta.
- Palaute tutkimuksen osallistujilta
- Asiantuntijakeskustelut
- Riittävä aineisto raportissa

# KOMMUNIKATIIVINEN JA PRAGMAATTINEN VALIDITEETTI 2

---

## Pragmaattinen validiteetti

- Miten johdonmukainen raportti voidaan kirjoittaa analyysin perusteella?
- Mitä johtopäätöksistä seuraa käytännön tasolla?
- Muuttuko esim. terapiakäytännöt, jonkun instituution toimintaperiaatteet, jonkun tai joidenkin henkilöiden käsitykset itsestä ja toimintamahdollisuuksistaan?

# LUOTETTAVUUDEN ULOTTUVUUDET 1

---

Uskottavuus (credibility)

Analyysi on tutkijan rekonstruktio osallistujien tavasta konstruoida sosiaalinen todellisuus.

Onko tämä rekonstruktio uskottava; siis vähintäänkin ajateltavissa oleva ja osallistujien/toimijoiden itseymmärryksen mukainen.

# LUOTETTAVUUDEN ULOTTUVUUDET 2

Siirrettävyys (transferability)

Analyysin tuloksena on tietty tulkinta ja rekonstruktio tapauksesta ja tutkittavasta ilmiöstä.

Onko tämä siirrettävissä toisiin tapauksiin ja ilmiöön toisissa olosuhteissa?

Vrt. replikaatio.

# LUOTETTAVUUDEN ULOTTUVUUDET 3

---

Käyttövarmuus (dependability)

Analyysin tuloksena on myös jonkinlainen malli tai tietyt käsitteelliset työkalut.

Ovatko nämä sovellettavissa uusiin tapauksiin, myös niiden keskinäisestä poikkeavuudesta ja ulkoisten tekijöiden aiheuttamasta vaihtelusta huolimatta.

---

Vrt. kriittiset tapaukset.

# LUOTETTAVUUDEN ULOTTUVUUDET 4

---

Vahvistettavuus (confirmability)

Miten edustava aineisto on tutkittavan ilmiön suhteen?

Päädytäänkö eri analyysikeinoin ja/ tai eri tutkijoiden toimesta toisiaan vastaaviin tulkintoihin?

---

Vrt. triangulaatio.

# VAKUUTTAVUUDEN OSOITTAMISEN KEINOT

- Tukeutuminen toimijoiden tilanteisesti ilmaisemaan ymmärrykseen
- Tutkimuksen lukijoiden tekemä arviointi
- Poikkeustapausten analysointi
- Tulkintojen suhteuttaminen aikaisempaan tutkimukseen

# RAPORTOINNIN KYSYMYKSIÄ 1

- Raportointi on osa analyysia
- Raportointi on osa validointia

## RAPORTOINNIN KYSYMYKSIÄ 2

Kertomuksellinen eli narratiivinen näkökulma:

Minkä kertomuksen haluat kertoa ja kenelle?

- Kertomus rakentuu tekstiotteista ja tulkinnasta, niin että analysointitapa tulee näkyväksi
- Kertomus ja vertailu
- Kysymyksiä ja vastauksia

## RAPORTOINNIN KYSYMYKSIÄ 3

Raportin jäsentämisen mahdollisuuksia:

- Lineaarinen: tausta-metodi-tulokset-johtopäätökset
- Vertaileva: eri analyysiyritykset rinnakkain/ peräkkäin
- Kronikka: tutkimusprosessin kuvaaminen
- Teoreettinen kehittäminen: Käsitteellinen tarkastelu, jota aineistoanalyysi ja -otteet tukevat